

Варшава, 20.02.2014

Тетяна Параскевич отримала міжнародний захист, однак поки знаходиться під вартою через підозрілу наполегливість прокурора

Тепер Тетяна Параскевич, колишня колега опозиційного політика Мухтара Аблязова, знаходиться під міжнародним захистом в Чеській Республіці і не може бути передана Україні або Російській Федерації. Ще один спільник Мухтара Аблязова, який є важливим джерелом інформації для казахстанських спецслужб, отримав захист у Європейському Союзі через політично вмотивовані переслідування. Спільники Аблязова отримали захист у Великобританії, Польщі, Чехії.

Раніше слідчі органи України та Російської Федерації направили до Чеської Республіки запити про екстрадицію Тетяни Параскевич за звинуваченням у скоєнні фінансових злочинів. Російська та українська прокуратури відкрили сумнівні кримінальні справи відносно Тетяни Параскевич за ідентичною схемою, звинувативши її в участі у «злочинному угрупованні» Мухтара Аблязова¹. Невідомо, чи заведена щодо Тетяни Параскевич кримінальна справа у Казахстані, однак казахстанське лобі намагалось здійснити на владу Чехії безпрецедентний вплив з метою санкціонувати екстрадицію Тетяни Параскевич і домогтися відмови у наданні їй міжнародного захисту в Чехії². Більш ніж 1,5 роки вона продовжує перебувати під арештом в камері утримання у м. Пльзень.

18.02.2014 Міністерство внутрішніх справ Чеської Республіки прийняло рішення про надання Тетяні Параскевич міжнародного захисту (International protection) терміном на 1 рік. Це особливий правовий статус біженців, передбачений законодавством Республіки Чехії. Заява про надання міжнародного захисту подається у тому разі, коли не вистачає законних підстав для вимагання притулку (згідно чеського закону про притулок)³, однак існують обґрунтовані побоювання, що особа, яка шукає притулок, може зазнати переслідувань у країні, громадянином якої вона є.

19.02.2014 Крайовий суд міста Пльзень прийняв рішення про звільнення Тетяни Параскевич з-під варту⁴. Вже в цей же день була можливість направити рішення суду до адміністрації ізолятора, аби негайно звільнити Тетяну Параскевич. У зв'язку з цим суддя телефоном викликав до суду прокурора Віру Чехову з тим, щоб вона формально заявила про відмову від апеляції. Слід зазначити, що, **з юридичної точки зору, подання скарги прокурором у даному випадку є безглуздом, оскільки він не може оскаржити рішення про надання міжнародного захисту.** Однак прокурор прийняла неочікуване рішення, заявивши, що скористається своїм правом протягом 3 днів прийняти рішення щодо можливості подати апеляцію. При цьому прокурор відмовилась взяти рішення суду з рук судді, повідомивши, що бажає отримати рішення поштою.

Внаслідок дій прокурора Віри Чехової рішення про звільнення Тетяни Параскевич з-під варту поки не набуло чинності. Якщо прокурор все ж подасть апеляцію, то суд розгляне її приблизно через два тижні. **Таким чином, апеляція прокурора тільки відтягує час звільнення Тетяни**

¹ http://odfoundation.eu/files/pdf/Report_Interpol_fin_Eng.pdf

² http://www.odfoundation.eu/en/publications/1487/the_case_of_tatiana_paraskevich_with_the_use_of_ukrainian_and_russian_law_enforcement_agencies_kazakhstan_intends_to_compel_the_accused_to_testify_against_mukhtar_ablyazov

³ <http://www.senat.cz/xqw/webdav/pssenat/original/36481/30830>

⁴ <http://www.novinky.cz/krimi/328240-rusku-podezrelou-z-tunelovani-miliard-dolaru-soud-pustil-z-vazby-je-pod-ochranou-cr.html>

Параскевич з-під варту. Прикметно, що раніше прокурор Віра Чехова також усіляко перешкоджала тому, аби Тетяна Параскевич вийшла на волю. Раніше, 18.11.2013, суд міста Пльзень прийняв рішення звільнити Тетяну Параскевич під заставу. Однак прокурор оскаржила це рішення, а в грудні 2013 року Верховний Суд задовольнив цю скаргу. Прокурор також оскаржувала попередні рішення суду про недопустимість екстрадиції Параскевич.

За словами адвоката Марини Махиткової, після прийняття рішення про надання міжнародного захисту Міністр юстиції Чехії повинен тепер **відмовити у видачі Тетяни Параскевич до України**. Що стосується російського запиту про екстрадицію, то судові засідання щодо нього наразі не проводились, однак **суд повинен буде відмовити у задоволенні і цього запиту, а Міністр юстиції підтвердити це рішення**.

Ми звертаємось до прокурора Крайової прокуратури міста Пльзень Віри Чехової з вимогою припинити використовувати свої службові повноваження для перешкоджання звільненню Тетяни Параскевич. Ми закликаємо Міністерство юстиції надати правову оцінку діям прокурора Віри Чехової на предмет можливого зловживання повноваженнями. Через систематичні апеляції прокурора, що іноді не мали логічного змісту, Тетяна Параскевич 1,5 роки знаходиться під вартою. Інші особи, що шукають притулку, також повинні бути захищені від подібних випадків.

Фонд «Відкритий Діалог» вітає надання міжнародного захисту Тетяні Параскевич, оскільки її справу можна вважати політичним замовленням з боку казахстанської влади, яка зацікавлена у її екстрадиції до України або Російської Федерації. Дипломатичні гарантії України та Російської Федерації є безпідставними у зв'язку із відсутністю незалежного правосуддя, практикою застосування тортур, тісним співробітництвом з казахстанськими спецслужбами і політичним підґрунтям справ проти Мухтара Аблязова та його прибічників. Люди з оточення Аблязова – Жаксилік Жарімбетов і Роман Солодченко – отримали статус біженця у Великобританії, а Муратбек Кетебаєв – у Польщі. У зв'язку з нещодавнім рішенням іспанського уряду санкціонувати екстрадицію Олександра Павлова⁵ до Казахстану, ми закликаємо компетентні органи Європейського Союзу дослухатись до закликів і доводів міжнародних правозахисних організацій та наслідувати приклад тих європейських країн, котрі надали особам, що шукають притулок, захист від політичних переслідувань з боку казахстанських, українських і російських спецслужб.

Для того, щоб підтримати наші звернення, звертайтеся за адресами:

- Věže Čechové, прокурору Крайової прокуратури міста Пльзень - Krajské státní zastupitelství v Plzni. Veleslavínova 27/38, 306 36 Plzeň, тел.: +420 377 868 511, факс: +420 377 868 512, email: podatelna@ksz.plz.justice.cz
- Якубу Махачці (Mr. Jakub Machačka), голові Урядової Ради з прав людини у Чеській Республіці - набережна Edvarda Beneše 4, Praha 1, PSČ 118 01, Тел.: +420 224 002 111, e-mail: machacka.jacub@vlada.cz
- Любомиру Заоралеку, Міністру закордонних справ Чеської Республіки - Loretánské náměstí 5, 118 00 Praha 1, Тел.: +420 224 181 111, e-mail: podatelna@mzv.cz
- Хелена Валкова (Helena Válková), Міністру юстиції Чеської Республіки: вулиця Vyšehradská 16, район Praha 2, місто Прага, індекс 128 10, тел. +420 221 997 106, +420 221 997 111, факс: +420 224 919 927, e-mail: posta@msp.justice.cz;

Для отримання більш детальної інформації, будь ласка, звертайтеся:

Людмила Козловська, Фонд «Відкритий Діалог»

lyudmylakozlovska@odfoundation.eu

⁵ <http://www.odfoundation.eu/en/publications/1452/if-the-spanish-government-expels-asylum-seeker-alexandr-pavlov-to-kazakhstan-international-obligations-in-the-field-of-human-rights-will-be-violated>